Christian Fürchtegott Gellert,

Bonden og hans Søn

tradukita de Christian Wilster

En Bondeknøs, som hedde Hans,
Der havde været udenlands
Med Herremandens Søn et Aar,
Kom hjem til Faders Fæstegaard,
Og i den lille Bondebye
Fortalte han nu stolt og krye
Til Fryd for Store som for Smaae,
Om hvad i fremmed Land han saae;
Men skjøndt en Deel deraf var sandt,
Var der dog meget Løgn iblandt;
Thi to Ting læres let paa Reise,
At lyve grovt og høit at kneise;
Og Hans forstod saa stærkt at lyve,
Som Hest kan rende, Fugl kan flyve.
En Maanedstid omtrent forgik,
Da Knøsens Fader Frederik
I næste Kjøbsted Ærind fik,
Og med sin kloge Søn han gik
Derhen en aarle Morgenstund.

...

Christian Fürchtegott Gellert,

La kamparano kaj lia filo

tradukita de Hans Erik Jensen

Johano, juna kamparan'
post eksterlanda por la san'
vojaĝo kun nobela fil'
al sia patra domicil'
revenis kaj en la vilaĝ'
fieris li pro la vojaĝ';
por ĉies ĝoj' rakontis li
pri eksterlando pli kaj pli.
Sed kvankam parto estis ver',
mensog' abundis sen moder'.
Vojaĝo du kapablojn donas:
Mensogas ni kaj fanfaronas!
Ne malpli lerte Hans mensogis
ol besto kuras, birdo flugis.
Monato pasis, tiam li
pro certa grava komisi'
de l'patro nun en kompani'
promenis al la urb' kun li.
Foriris ili en maten'

...

Paa deres Vei de saae en Hund,
Og det var godt, at den var bunden,
Thi baade glubsk og stor var Hunden.
“En svær Krabat,” var Bondens Ord,
Da frem af Huus med Bjæf den foer.
“O Bagateller!” udbrød Hans,
“Ifjor da jeg var udenlands,
Jeg saae en Hund, jeg aldrig Mage,
Har seet til Hund i mine Dage.
Tæt ved Berlin den kom imod mig,
Først blev jeg bange, men jeg stod mig —
I kjender vel Berlin af Navn,
Og troer den er som Kjøbenhavn,
Jo Pyt! saasandt som her jeg gaaer,
Ti Gange større knap forslaaer;
Den Hund, som sagt, den var saa stor,
Ja! I kan troe mig paa mit Ord,
Jeg selv, som saae den, veed det bedst,
Den var saa stor som nogen Hest.”
Da svared Bonden: “ærlig talt,
Det undrer mig, skjøndt overalt
I denne Verden rundtomkring
Man seer saa mærkelige Ting,
At man sit eget Øie knap vil troe.
Vi gaae nu for Exempel til en Broe,
I mindre end en Time vi den naae,

. . .

kaj vidis hundon dum promen’.
Feliĉe ligis ĝin kateno,
minacis ĝi kun mordmieno.
”Jen monstro!“ diris Frederik’
por ĝia bruo kaj mimik’.
”Ho, bagatel’!“ respondis Hans,
”pasintan jaron fore trans
la lim’ mi grandan hundon vidis,
kaj vere mi pro ĝi ne ridis!
Mi ĉe Stetino ĝin renkontis;
ektimis mi, sed ĝin alfrontis!
Stetino - eble kredas vi:
al Kopenhag’ egalas ĝi,
Ho ne! al mi nur fidu vi -
dekoble granda, eble pli!
La hundo, kiun vidis mi -
al mia vorto kredu vi -
almenaŭ estis - ho, fatal’! -
egale granda kun ĉeval’!“
De l’patro sonis la respond’:
”Mirinde - kvankam en la mond’
tre strangajn aĵojn vidas ni;
okulon propran fidas ni
apenaŭ - ankaŭ same pri rakont’.
Ekzemple venos baldaŭ ni al pont’.
Ni ĝin atingos post malpli ol hor’

. . .

Og over Broen vi nødvendig maae.
Paa denne ligger der en Steen,
Og over den man brække maa sit Been,
Naar man har løiet samme Dag,
Det er en vis og afgjort Sag.“
Saasnart han hørte disse Ord,
En Skræk ham strax i Blodet foer;
Om Ørene blev Knøsen heed,
Af Panden sprak ham Angstens Sved.
Da raabte han: ”hør, Fader kjær!
At gaae saa stærkt er ikke værd,
I er en gammel Mand og svag,
Det er saa grumme varmt idag,
Og man maa spare sine Kræfter.
Jeg gaaer just nu, og tænker efter,
Thi naar jeg mig besinder ret,
Saa var den tydske Hund ei slet
Saa stor som jeg fortalte før,
Ja mestendeels jeg sværge tør,
Den var ei større end en Koe,
Men dog en prægtig Hund, min Troe!“
Og atter gamle Frederik
Med Sønnen hen ad Veien gik.
Dog Knøsen havde ingen Roe;
Bestandig den fordømte Broe
Omkring i Hovedet ham løb;
Lidt efter lidt, da gav han Kjøb;
Thi hvem vil ikke gjerne spare
De kjære Been for Bræk og Fare?
Og Hans, som sine spare gad,
Udbrød: ”hør, Fader! veed I hvad?
Jeg tænker idelig paa Hunden,
Vel var den stor, men dog i Grunden
Ei nær saa stor, ja neppe halv,
Den var ei større end en Kalv.“

. . .

- al ni neevitebla koridor’.
Sur ĝi troviĝas granda ŝton’;
al ni ĝi rompas kruron sen pardon’,
se ni mensogis dum la tag’ -
jen vero - kaj neniel blag’!”
Aŭdinte tion tuj la fil’
ektimis kaj pro maltrankvil’
la sango kuris al la kap’,
li ŝvitis pro angora frap’.
Li kriis: “Paĉjo, kara vi,
tro forte ne rapidu ni!
Por maljunulo la veter’
tre varma estas ja danĝer’!
La forton oni devas ŝpari
kaj pripensadi, kion fari.
Se pri la hundo pensas mi,
ne tiom granda estis ĝi,
kiom rakontis mi al vi,
sed certe estis ĝi malpli -
egalis eble kun bovin’,
sed tamen hundo de kulmin’!”
Denove ili laŭ la voj’
iradis, sed sen granda ĝoj’,
ĉar la junulon la rakont’
maltrankviligis, kaj la pont’
konfuzon faris pli kaj pli,
kaj pro la timo cedis li;
ni ĉiuj ja volonte savas
la krurojn, se ni sanajn havas.
Johano tial pro la krur’
elkriis: “Paĉjo, vorton nur!
Mi pensas daŭro pri la hundo,
sed pro la vero ĝis la fundo
mi diras al vi en konfid’:
Egalis ĝi nur kun bovid’.”

. . .

De atter frem ad Veien gik,
Og Broen snart i Sigte fik.
Da haglede den vaade Sved
Ad Bondeknøsens Lemmer ned,
Og just som de sig Broen nærmed,
Da trak han sin Papa i Ærmet,
Og raabte i sin store Knibe:
"Hør, Faer! I kan da vel begribe,
Jeg vilde gjøre Løier kun.
Hvad jeg fortalte om den Hund,
Som jeg engang i Tydskland saae,
Det var ei saadan at forstaae;
Den var saasandt jeg hedder Hans,
Omtrent som Hunde her tillands."

Nu Knøs og Bonde begge To
Kom heldig over denne Broe;
Ei Knøsen stødte sig paa Steen,
Ei heller brak han sine Been,
Men reent hans Lyvelyst forsvandt,
Og siden talte han saa sandt,
At Ingen skulde troet om Hans,
Han havde været udenlands.

Sed baldaŭ en la horizont'
videbla estis nun la pont'.
Por timo fluis al Johan'
laŭ lia haŭto ŝvitfontan'.
Nun kaptis li pro la efiko
la patron forte je l'maniko,
kaj kriis li en malespero:+
"Ho, paĉjo, nun mi en sincero
onfesas, ke mi ŝercis nur;
kaj tio, kion por plezur'
rakontis pri la hundo mi,
ja estis nura fantazi'.
Similis ĝi ja laŭ la ver'
la hundojn sur la hejma ter'."

Transpasis ili sen danĝer'
la ponton de mensog' kaj ver'.
La fil' ne pro la fanfaron'
la kruron rompis sur la ŝton'.
Sed velkis lia fantazi',
kaj ĉe la vero restis li.
Li ne similis plu al dando
estinta en la eksterlando.

Traduko de la Germana poemo "Der Bauer und sein Sohn" de Christian Fürchtegott Gellert *(Kristiano Timodio Gelerto, ∗1715-07.04 – †1769-12-12) en la Danan de Christian Wilster.*

Arg-536-1074 (2013-02-10 19:26:46)

La dana poeto Christian Wilster verkis tiun ĉi fablan poemon laŭ la poemo "Der Bauer und sein Sohn" de Christian Fürchtegott Gellert (germana poeto, vivinta 04.07.1715 - 13.12.1769).

Traduko de la Germana poemo "Der Bauer und sein Sohn" de Christian Fürchtegott Gellert *(Kristiano Timodio Gelerto, ∗1715-07.04 – †1769-12-12) en Esperanton de* Hans Erik Jensen *(†1973-06-18) en 1951-06-07.*

Arg-536-1072 (2013-02-10 19:30:56)

Tiu ĉi traduko estis publikigita en la revuo "Monataj Informoj" de Silkeborg Esperantoforening (Danujo).